

KJØNNSIDENTITET

Vi snakker om kjønnsidentitet når vi snakker om det opplevde kjønn. Den personlige oppfatningen av hvilket eller hvilke kjønn man er. Med andre ord:

"Jeg er gutt"

"Jeg er jente"

Kjønnsidentitet, sa du?

Når et barn fødes vil man vanligvis avgjøre barnets kjønn basert på om det har guttetiss eller jentetiss. Noen kaller dette tildelt kjønn, og ofte passer dette sammen med biologisk kjønn (kjønnet kroppen har). En stor del av befolkningen tenker ikke på kjønn og er fornøyd med å være gutt eller jente.

Allerede i barnehagen kan noen små barn eksperimentere med klær og leker som gjerne forbindes med ett kjønn. For eksempel kan gutter leke med dukker og jenter leke med biler, eller gutter kan gå med kjole. Vi kaller disse barna for kjønnskreative.

Cirka 5 % av befolkningen kan føle at opplevd kjønn og tildelt kjønn ikke passer sammen. Vi kaller denne gruppen transpersoner. Det er først når barnet uttrykker tilhørighet i ett, begge eller ingen kjønn, at vi kan avgjøre om det er transperson eller cisperson. Transperson er en bred samlebetegnelse som vi blant annet finner innen populærkultur og i dagligtale. Den dekker mange ulike kjønnsidentiteter.

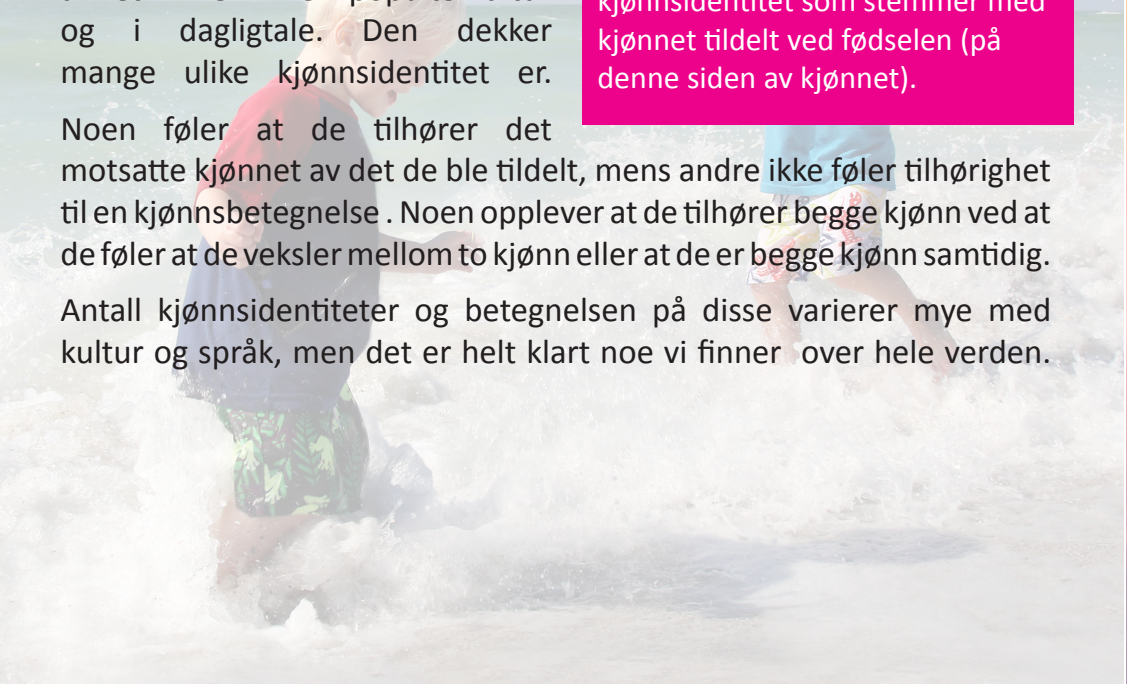
Noen føler at de tilhører det motsatte kjønn av det de ble tildelt, mens andre ikke føler tilhørighet til en kjønnsbetegnelse. Noen opplever at de tilhører begge kjønn ved at de føler at de veksler mellom to kjønn eller at de er begge kjønn samtidig.

Antall kjønnsidentiteter og betegnelsen på disse varierer mye med kultur og språk, men det er helt klart noe vi finner over hele verden.

Faktaboks

TRANS – Trans kommer fra latin og betyr på den andre siden av. Transpersoner har kjønnsidentitet som helt eller delvis er forskjellig fra kjønn tildelt ved fødselen (på den andre siden av kjønn).

CIS – Cis kommer fra latin og betyr på denne siden av. Cispersoner har kjønnsidentitet som stemmer med kjønn tildelt ved fødselen (på denne siden av kjønn).

I mange kulturer er det forventet at man har samme kjønnsidentitet som tildelt kjønn. Vi kaller disse forventningene kjønnsnormativitet. Kjønnsnormativitet bidrar til å gjøre det vanskelig å være transperson.

Det også vanlig at klær og leker er «kjønnet» - at de har farger og mønster som anses typiske for et kjønn. Glitter og paljetter på jenteklær, sinte tigre eller anleggsmaskiner på gutteklær, rosa verktøy for jenter og superhelddukker til gutter bidrar til å forsterke kjønnsnormativitet.

Det er ikke noe galt i å oppleve at man tilhører tildelt kjønn, men det finnes ingen god grunn til å innarbeide kjønnsnormativitet i kulturen. De aller fleste vil være enige i at det er best å la barna få være seg selv og utvikle seg på sin måte sammen med trygge voksne.

Mer enn 80% av befolkningen oppgir at de er positive til transpersoner. Da bør vi klare å gi avkall på kjønnsnormativiteten og slippe til mangfoldet.

«Hver dag sprang Kevin til kista for å hente den blå tyllkjolen. De ansatte mente at han brukte den for ofte og ble enige om å legge den bort en stund. Kevin spurte ikke etter tyllkjolen. Den ble hentet frem igjen etter 4 måneder. Kevin fikk øye på den, sprang bort og holdt den tett inntil kroppen som en kosebamse og sa med blanke øyne: Der er jo kjolen min!»

Utdrag fra «De Usynlige Kjønn», Marion Arntzen og Kari Kahrs, 2013

FTPN

FORBUNDET FOR TRANSPERSONER I NORGE

Forbundet for Transpersoner i Norge (FTPN) er en interesseorganisasjon for Transpersoner i alle aldre, av alle kjønn, i hele Norge.

FTPN er av og for Transpersoner og jobber for å bedre levekår for transpersoner i Norge ved å tilby en rekke tiltak både lokalt, regionalt og nasjonalt.

Sentralstyret:
post@ftpn.no

Lokallag:
Østlandet: oslo@ftpn.no
Sørlandet: sorlandet@ftpn.no
Vestlandet: hordaland@ftpn.no
Midt-Norge: midtnorge@ftpn.no
Nord-Norge: nordnorge@ftpn.no

Finn oss på nett:
<http://www.ftpn.no>
<http://goo.gl/3Rwm2y>

Samarbeidspartnere:

Stensveen Ressurssenter

Brunes Ressurssenter

FRI - Foreningen for kjønns-
og seksualitetsmangfold